

Председник Уставног суда Владан Петров у интервјуу за Н1 говорио је о председничкој кандидатури, да ли има везе са Српском напредном странком (СНС), ко је СНС бот, а ко интелектуалац.

Након више од три месеца, председник Уставног суда, пристао је на интервјуу за Н1. Петров наводи да му је тај позив за гостовање "сигурно промакао", али и нагласио да је Н1 друга телевизија која ради интервјуу у згради Уставног суда у историји Уставног суда Републике Србије.

"Основна моја интенција да вас примим овде јесте тежња да што је више могуће отворим суд јавности, да медији буду присутни, да будете у овој згради и управо у овој просторији која је сала за такозване пленарне седнице Уставног суда. Добро је да и публика која гледа вашу телевизију има прилике да види како изнутра изгледа Уставни суд", каже и додаје да његов пристанак на интервју нема никакве везе са председничком кампањом.

Н1: Казали сте недавно да разматрате кандидатуру за председничке изборе, цитирају: "да разговарате са многим важним и озбиљним људима". Са ким разговарате?

"Ти озбиљни и важни људи су људи из интелектуалног света, то нису људи из света политике. Јер ја сам професор на Правном факултету и ја познајем један круг људи који су озбиљни интелектуалци и који не припадају некој страначкој номенклатури. За неке од њих поуздано знам да нису ни у једној политичкој странци. Значи, људи ме позову или пожеље да поразговарамо. Има људи који су углавном искуснији, старији људи, старији професори и они који су некада били на функцијама, јер они знају шта је и колико је тешка било која јавна функција, а нарочито она политичка. И онда разговарам са њима, али не на моју иницијативу. То они траже од мене, па ја слушам неку њихову аргументацију. Међутим, понављам вам, то је за мене заиста у овом периоду, да се нико не увреди, и било ко ко би ме предложио, и било ко ко разматра то - то је за мене тренутно маргиналија. Мени је фокус сав на Уставном суду и сва моја појављивања усредсређена су на Уставни суд и на још једну активност - а то је да покушамо некако да обезбедимо тај дијалог о којем сви толико много причамо, али чини ми се да готово нико од нас није спреман, није испунио некакве предуслове за вођење дијалога - а то подразумева да будемо отворени према различитим странама и да будемо подложни свим могућим критикама."

Н1: Да ли мислите да су вам учестали наступи у медијима, специфично у прорезимским медијима, помогли да budete изабрани за председника Уставног суда?

Ја нисам човек који воли високе функције. Високе функције оптерећују, а ја сам пре свега професор

"Апсолутно нисам тог мишљења. Зато што је децембра прошле године изабрано 10 нових

судија од председника Републике и од Народне скупштине. Остало двоје је од судске власти, колегиница Наташа Плавшић и ја. Немогуће је у овом систему, који је у потпуности суи генерис, или да сви разумеју, један врло аутономан систем. Уставни суд није правосуђе. Уставни суд има један висок степен своје уставне и законске аутономије. Ми имамо и сопствени буџет, имамо могућност да запошљавамо знатно већи круг људи у односу на можда неке друге органе у државном систему. Према томе, како бих рекао, могло је да се деси и да неко од судија који је дошао, одмах буде изабран за председника суда. Кандидатуру је номинално тражила судија која је до тада била у Уставном суду. И ми смо, она и ја, разговарали. Ја сам јој тада понудио, и много пре, када смо знали да ћемо остати сами, да ли она жели да буде председник Уставног суда, имајући у виду да је преко 20 година службовала овде у Уставном суду, дуго година као саветник. Ја нисам човек који воли високе функције. Високе функције оптерећују, а ја сам пре свега професор. Друго, човек који воли да има аргументацију, воли да води дијалог, и испало је да волим да се одазивам медијима, а то односи доста времена и енергије, и некада вас спречава да будете потпуно фокусирани на овај уставно судијски посао."

Н1: Па онда, кад већ кажете волите да наступате у медијима, Бироди је побројао сва ваша појављивања током прошле године и у јануару месецу ове године, укупно 171 наступ, 138 сати сте провели на Информеру, господине Петров.

"На Информеру? Да, могуће. Стварно, стварно вероватно за Гиниса."

"Зато што ми се може"

Реферишући се на истраживања Биродија, и то колико је пута гостовао на режимским медијима, рекао је: "Ви сте добили ексклузиву. Н1 да никада није имао прилике..."

На питање због чега је сада пристао, одговорио је:

"Па зато што сам ја председник Уставног суда. Зато што ми се може."

Н1: Због тога се стиче утисак да сте ви перманентно у некој кампани, да ли за председника Уставног суда или Републике, а кажете да не волите високе функције?

"Ја сам на Новој С рекао: па не морате волети високе функције да бисте волели своју државу. Ако на факултету нема рада, ако нема наставе испита, а укуцајте вештачку интелигенцију шта је дефиниција универзитетског професора, пустите Устав и Закон о високом образовању, кога више изгледа брига за Устав и Закон? Узмите, укуцајте вештачку интелигенцију па ћете видети шта је универзитетски професор. То је човек који држи наставу, испитује и бави се научно-истраживачким радом. Када је то у децембру прошле године стало, ја сам једноставно имао само један задатак - да успоставим нормално стање на мојим факултетима. Верујте ми, да ме је тада, у том тренутку, и сам црни ђаво звао на дуел, а и то сам радио, био бих спреман на то. Било ми је стало да се пре свега Правни факултет, моја кућа, врати у нормалу. И може неко и то да постави као питање: како ја стижем да испитам толики број студената на Правном факултету? Злонамерни ће рећи да то није могуће. Па могуће је зато што радите негде, врло често до 18 сати дневно. Колико ћу ја то моћи да издржим, ја то не знам, али ме никада, одговорно тврдим и дајем професорску реч на вашој телевизији, а она је за мене светиња - функције као такве нису интересовале. То важи и за било коју наредну функцију. Ако за две године по истеку мандата судије Уставног суда, не буде било прилике, могућности за неку нову функцију, ви знате да по Уставу имам могућност да будем и реизабран за судију Уставног суда, једноставно - отићи ћу на Правни факултет и са највећим уживањем радити и са студентима, као што сам до сада радио. Ја сам човек задатка, а не човек функције."

Н1: Рекли сте малочас да радите 18 сати. То неодољиво подсећа на многе од изјава председника Вучића. Је ли председник Вучић разговарао са вама кад је реч о кандидатури?

"То није добро, ако вас то само подсећа на речи председника Вучића, ако само два човека у Републици Србији могу да раде по 18 сати дневно, а неки знају да могу да радим некада и више, то није добро. То значи да немамо систем. Ја сам борац за систем. Ја сам борац за владавину права, али не владавину права ин абстрактно."

Н1: Ви сад кажете да немамо систем?

Мој циљ као председника Уставног суда је да макар за корак приближимо овај суд Уставном суду Савезне Републике Немачке

"Да, ми немамо један правни систем који је на нивоу оних система којима ми тежимо. Ја бих јако волео да се у наредном периоду, у неких 10 до 15 година, приближимо развијеним земљама Западне Европе. Мој циљ као председника Уставног суда је да макар за корак приближимо овај суд Уставном суду Савезне Републике Немачке. Зашто кажем да немамо систем? Па како можемо говорити о систему ако је овде, рецимо, до мог доласка било предмета у Уставном суду који су држани, а не експедовани, више од 10 година? Да ли је било потребно да дође један професор Правног факултета који, успут, је врло спреман да стави на своја леђа и терете и одговорности других, можда вас и то подсећа на још неку особу? Ја у том смислу говорим да нема система. Систем подразумева вишедеценијски рад.

Када смо Уставне амандмане донели 2022. године, тада сам у свим медијима рекао да је потребно најмање 10 година да се виде први позитивни кораци реформе правосуђа. Ми смо после већ три године кренули у неком правцу који је недовољно дефинисан и почели да се жалимо на та уставна решења. Па што смо их онда доносили? Е, у том смислу нема система. Нема континуитета, нема способности да се ради тимски."

Задовољан радом Уставног суда

Објаснио је и да је у првих неколико месеци његовог вођења суда, задовољан радом, али да то није био случај пре, када је био судија у претходном сазиву.

"Ми смо били некако један суд који је врло често имао обичај да не одлучује онда када је морао да се одлучи, свидело се то некоме или не свидело. И најлошија одлука, и правно слабије аргументована одлука, боља је од потпуног ћутања Уставног суда. С друге стране, Уставни суд некада мора да ћути јер мора да одмери у ком тренутку треба да се појави. Е, то је једна посебна вештина".

Пита се и да ли је јавност знала раније за имена и презимена председника Уставних судова:

"Тврдња да је Уставни суд сада један политички суд, а да није био пре 10 година, да су се предмети држали у фиоци само за време мандата Владана Петрова, а да нису били за време председника ранијих судова, да ли се уопште знало, да ли је јавност знала раније за имена и презимена председника Уставних судова? Част њима, за неке се знало, али за многе није. Дакле, та тајновитост, то скривање, нешто што је апсолутно противно мојој природи, и зато сам ја спреман да се отворим, по цену да некада будем и погрешно схваћен. Боље је да ја будем погрешно схваћен, а да Уставни суд ради и да буде видљив, него да ја увек будем наводно у праву, а да ви уопште немате прилику да дођете овде у Уставни суд."

О ректору - "користи АИ"

"Ја знам да нисам човек високе интелигенције, али сам велики радник, па сам неке ствари научио и мало научио да будем ироничан. Ја први постављам питање професорима и ректору Београдског универзитета: да ли је њега брига за Устав и за оно што пише у Закону о високом образовању? Мени се чини да га није било брига. Е, пошто га није било брига за оно што пише у Закону о високом образовању, ја онда кажем - употребите вештачку интелигенцију, што он, хвала Богу, обилато и чини у оним писанијама".

Наводи и да му је једина животна жеља да Србија за 5 или 10 година буде много боља него што је сада.

"За то сам се борио претходних годину и по дана. За које функције? Која функција је, госпођо Ана, толико вредна живота свих грађана, нормалног живота, без напада, без стресова. Па погледајте, пропатите мало, мене су пре неколико дана студенти или ко су већ, неки грађани, позвали на кафицу да разговарамо. И ја сам разговарао и са њима. Знате, једни су ме одмах склонили, други као да не постојим, а трећи су кренули за мном. Знате зашто? Зато што су видели да ја нисам СНС бот. Како ја могу да будем СНС бот када, за разлику од Владана Ђокића, никада нисам био у Српској напредној странци?"

"Мени је мало жао ректора Владана Ђокића. Себе ми није жао. Ја сам Владан Петров, имам специфичну крв. Не треба нико да ме жали, нико да ме брани, не треба нико да ме подржава. Али ми је њега жао, он је увучен, он је од свих нас направљен, укључујући и

од мене, који га је често позивао и прозивао, у некаквог политичког кандидата."

О кандидатури за председника

Н1: Да ли сте о кандидатури разговарали са председником Вучићем?

Настава и испити не смеју да стану

"Не. Децидно вам тврдим, не. Кандидатура је дошла са телевизије Нове С од Јелене Обућине. Он је човек ту који је тај предлог прокоментарисао. Рекао је неке речи, које сваком човеку би оне, морао би да се захвали за те речи. Зашто? Јер он је говорио о човеку који није његов. Он је говорио о човеку који никада није био члан Српске напредне странке. Он је говорио о човеку са којим се свега неколико пута у животу видео. Вероватно је говорио о човеку који је био спреман да изађе да се бори за своје ставове, и ја сам се борио за своје ставове не позивајући на насиље, не позивајући на одмазду, не позивајући на лустрацију, не позивајући, не вређајући никога. Настава и испити не смеју да стану."

Н1: Да ли сматрате да је примерено да један сада председник Уставног суда, а пре тога професор и судија Уставног суда, 138 сати проведе на једној телевизији за коју нисте рекли да је пристојна?

"Мом сентименту одговарају Јуроњуз, Танјуг, К1, и молим их да ме позивају што чешће. Имамо могућности за дијалог кад је реч о људима који хоће да дођу са друге стране, није проблем. А ако је реч о вашој телевизији, ево и ви ме у последње време зовете.. Зашто Владан Ђокић професор и Владан Петров професор, морају да разговарају као председнички кандидати?"

Н1: Па ви ипак сад имате једну другачију функцију. То је председник Уставног суда.

"Па добро, да ли ћу бити позван онда у вашу емисију на дијалог са Владаном Ђокићем кад не будем био председник Уставног суда и кад онда не будем био ректор? Да ли можда онда можемо као интелектуалци да покушамо да објашњавамо грађанима.. па нећемо бити интересантни."

(Н1)